

ISABELLE COPPENS

ETIQUETTE VOOR IEDEREEN

Herkenbare vragen & praktische antwoorden
voor het dagelijkse leven

Lannoo

INHOUDSTAFEL

VOORWOORD	6
------------------	----------

1.	
INTRODUCTIE	9

2.	
OMGAAN MET ANDEREN	15

Basisprincipes	18
In beweging	21
Begroetingen	24
Kennismakingen	30
Openbare omgeving	33
In de winkel	37
Delicate situaties	40

3.	
COMMUNICATIE	47

E-mails	51
Berichten	58
Telefoongesprekken	63
Videogesprekken	69
Sociale media	70
Brieven & kaartjes	74

4.	
GASTVRIJHEID & TE GAST ZIJN	79

Uitnodigingen	82
Gelegenheid	89
Gsm-gebruik	95
Attenties	97
Afscheid	102

5.		
TAFELN		105
Dekken van de tafel		108
Tafelschikking		115
Beleefdheid bij eten & drinken		119
Restaurant		143
6.		
KLEDING & UITSTRALING		149
Dresscodes		152
Algemene kledingvoorschriften		157
Schoenen & kousen		160
Accessoires & make-up		163
7.		
BIJZONDERE MOMENTEN		167
Geboortes		170
Huwelijken		172
Verjaardagen		180
Begravenissen		182
8.		
OP HET WERK		187
Op kantoor		190
Sollicitaties		194
Meetings		197
Zakelijke events		202
ZOEKWIJZER		207
LITERATUURLIJST		215

Beste lezer,

Bij het woord ‘etiquette’ denkt niet iedereen meteen aan iets alledaags. Voor sommigen klinkt het als een wat oubollig of stijf begrip. Voor anderen klinkt het dan weer louter als een reeks te volgen regeltjes bij chique gelegenheden. Niets is minder waar. Ik ben dan ook heel blij dat u dit boek hebt opengeslagen. Want ik heb het de afgelopen jaren tot mijn persoonlijke missie gemaakt om het concept ‘etiquette’ stevig op te blinken, en anderen te overtuigen van het belang ervan in het moderne dagelijkse leven.

Of ik er écht van overtuigd ben dat etiquette iets is voor ons allemaal? Uiteraard. Mocht ik het zelf niet geloven, dan had ik dit boek niet geschreven.

Etiquette biedt iedereen immers een algemeen kader van attent en respectvol zijn naar anderen, in zekere tijden, maar nog meer in onzekere tijden. Waar in een snel veranderende (digitale) wereld veel zaken onduidelijk én onpersoonlijker zijn geworden, bieden omgangsvormen dat extra tikkeltje rust in ‘de kunst van het samenleven’.

De laatste tijd ben ik dan ook ongelooflijk blij verrast door het grote aantal praktische vragen die ik vrijwel dagelijks via mijn verschillende sociale media krijg. Mensen, jong én ouder, vragen advies over wat ze in een bepaalde alledaagse situatie het beste kunnen doen of hoe ze zich moeten gedragen. Ik merk dan ook op veel verschillende vlakken dat het onderwerp leeft.

En zo ontstond ook dit boek, dat zich richt op dagelijkse en hedendaagse situaties. Het is absoluut niet te beschouwen als een set strikte regeltjes, maar wel als een houvast in heel wat moderne situaties. Aan u de keuze welke handvaten u wanneer handig of relevant vindt en welke niet. Beschouw het gerust als een ‘*pick & choose*’.

Ik ben alleszins dankbaar én trots dat ik met mijn derde boek over etiquette kan bijdragen aan het gesprek over moderne omgangsvormen, en mensen daarbij een praktische leidraad kan bieden. Ik hoop dan ook van harte u als lezer te mogen blijven inspireren.

Mijn verdere ambitie? Een praktische en moderne kijk op etiquette nog verder uitdragen, en etiquette zo opnieuw net iets toegankelijker maken. Voor iedereen.

Ik wens u veel leesplezier!

Met hartelijke groet,

Isabelle

Zoals u later in dit boek zult ontdekken, is 'u' de juiste aanspreekvorm voor mensen die men niet kent. Toch koos ik ervoor u in de rest van het boek met 'je' aan te spreken, omdat dat net iets vlotter en vooral ook aangenamer leest. Meteen ook een allereerste bewijs dat etiquette meer is dan een verzameling strikt te volgen regels.

1

INTRODUCTIE

People will forget
what you said,
people will
forget what you
did, but people
will never forget
how you made
them feel.

Maya Angelou

BIJ HET HOREN VAN DE TERM ‘ETIQUETTE’ dwalen de gedachten van heel wat mensen weleens af naar chique diners en koninklijke taferelen. En bij minstens evenveel mensen roept het iets op van stijve en overdreven regels of strikte richtlijnen over het gebruik van botermesjes en visvorken waar je je aan dient te houden, als je niet wilt ‘zondigen tegen de etiketteregels’.

DAT IS ECHTER NIET WAAR HET OM DRAAIT. Het basisprincipe van etiquette gaat over attent en respectvol zijn naar andere mensen toe. Aandacht hebben voor anderen, dat is de onderliggende waarde. Jezelf de vraag stellen welke impact je acties hebben op andere mensen. Daar draait het in de kern allemaal om. En dat maakt dat etiquette niet alleen altijd en overal, maar ook voor iedereen geldt.

Welke achtergrond je ook hebt, wat je leeftijd ook is, wat je persoonlijke of financiële situatie ook is, waar je ook woont, wie je ook bent: etiquette geldt voor iedereen. Het is ‘de kunst van het samenleven met elkaar’.

ETIQUETTEREGELS worden ook weleens vergeleken met de verkeersregels van het sociale, alsook het professionele leven. Mensen willen gewoon graag weten wat in bepaalde situaties het meest gepast is om te doen. Of juist niet te doen. Etiquette biedt een algemeen kader om te weten wat in welke situatie het beleefdst is. Om op die manier iedereen een duidelijke houvast te bieden, en net dat tikkeltje extra zelfvertrouwen te geven om specifieke situaties aan te gaan.

DIT BOEK geeft, via vraag en antwoord, inzichten in beleefdheidsregels voor heel wat dagelijkse situaties. Is het mogelijk om elke situatie in etiquetteregels te gieten? Uiteraard niet. Maar met een beetje gezond verstand en door even na te denken over het gevoel dat je anderen geeft, kom je al ongelooflijk ver. Dit boek heeft alvast de ambitie om je met een selectie van herkenbare vragen en praktische antwoorden op weg te helpen. Het is een uitnodiging om stil te staan bij alledaagse zaken waar we ons niet altijd bewust van zijn.

UITERAARD ZIJN REGELS OOK MAAR REGELS. Er is vanzelfsprekend geen enkele 'etiquette-instantie' die ze oplegt. Regels zijn vaak historisch gegroeid en door de maatschappij gevormd. Maar geen enkele etiquetteregel is een verplichting. Je hebt altijd een keuze, en daarin ligt juist vaak de kracht. Voelt het op een bepaald moment beter of attenter om een etiquetteregel los te laten? Doe dat dan vooral! Want dat is precies waar etiquette om draait: aanvoelen wat op een bepaald moment het meest respectvolle, attente of passende is om te doen. Oprechtheid en authenticiteit zijn daarbij de belangrijkste leidraad.

ETIQUETTE is dan ook geen verzameling van strikte regeltjes en mag al zéker niet aanvoelen als een keurslijf. Ze biedt wél een houvast die het allemaal net iets aangener en vlotter maakt, voor jezelf én voor anderen. Voor iedereen.

Manners are a
sensitive awareness
of the feelings of
others. If you have
that awareness, you
have good manners,
no matter what fork
you use.

Emily Post

2

OMGAAN MET ANDEREN

Etiquette is not
a rigid code
of manners.
It is simply
how persons'
lives touch one
another.

Emily Post

ZODRA JOUW DOEN OF LATEN een impact heeft op andere mensen, komen etiquetteregels en omgangsvormen van pas. Ze bieden immers een algemene houvast in het kluwen van sociale en professionele verwachtingen en ‘gepaste’ gedragingen.

Al kom je vaak al heel ver door je bewust te zijn van anderen om jou heen. Het basisprincipe blijft hetzelfde: jezelf de vraag stellen ‘wat zou ik zelf het liefst hebben in een bepaalde situatie?’ En dan kan er normaliter al niet zoveel meer misgaan.

IN DIT HOOFDSTUK worden heel wat handvaten voor alledaagse situaties aangereikt. Het heeft niet de ambitie volledig te zijn, maar wel een antwoord te bieden op de meest voorkomende situaties en de meest gestelde vragen.

BASISPRINCIPES

In de omgang met anderen stelt iedereen zich weleens de vraag of je iemand een hand dan wel een kus geeft, of je nu het best de ander laat voorgaan, of dat je bijvoorbeeld al kunt gaan zitten in gezelschap.

Hier biedt etiquette een duidelijk antwoord.

Als algemeen principe geldt immers dat de ‘belangrijkste’ of ‘hoogst geplaatste’ persoon (beiden wel degelijk tussen aanhalingstekens) steeds voorrang krijgt of het initiatief voor iets neemt. Concreet wil dat zeggen dat de ‘belangrijkste’ persoon voorgaat, de ‘belangrijkste’ persoon het initiatief neemt om bijvoorbeeld een hand dan wel een kus te geven, of dat die persoon ook als eerste gaat zitten.

De vraag wie nu de ‘belangrijkste’ persoon is, wordt beantwoord in wat men ‘de hiërarchie van etiquette’ noemt. Het mag dan wel wat gewichtig klinken, maar eens je de principes van die hiërarchie onder de knie hebt, worden heel wat situaties net een stuk eenvoudiger.

In een sociale situatie, waarbij een man en een vrouw samen zijn, wordt de vrouw als de ‘belangrijkste’ persoon gezien. Dus daarom is het typisch de vrouw die voorgaat, of de dame die bijvoorbeeld het initiatief neemt om een hand dan wel een kus te geven.

Bij twee mensen van hetzelfde geslacht en in een genderneutrale situatie is de oudste persoon dan weer de ‘belangrijkste’. Het is dan de oudste persoon die als eerste een hand uitrekt of als eerste gaat zitten.

In een professionele context wordt er tegenwoordig echter geen onderscheid meer gemaakt op basis van geslacht of leeftijd, maar is de functie bepalend. Hoe hoger de functie, hoe ‘hoger geplaatst’ of ‘belangrijker’ de persoon. Dus je

baas gaat als eerste een vergaderzaal binnen of neemt als eerste plaats. In commerciële context is de klant dan weer de ‘belangrijkste’ persoon. Het is dan ook de klant die bijvoorbeeld beslist om een hand te geven.

Omdat die ‘hiërarchie’ een handige en praktische leidraad biedt in heel wat verschillende situaties én ze ook later in dit boek nog een aantal keer terugkomt, vind je hieronder nog even alles op een rijtje.

Sociale context:

- Vrouw versus man: vrouw als ‘belangrijkste’ persoon
- Oudere versus jongere persoon: oudste persoon als ‘belangrijkste’ persoon
- Genderneutraal: oudste persoon als ‘belangrijkste’ persoon

Professionele context:

- Intern: hoogste functie als ‘belangrijkste’ persoon
- Met klanten: klant als ‘belangrijkste’ persoon

Hebben deze regels de bedoeling belerend te zijn? Absoluut niet. De principes zijn gebaseerd op algemeen en wederzijds respect, weliswaar gecreëerd in een historisch kader waar verschillen tussen mensen duidelijk in de verf werden gezet. Ze hebben vandaag de dag niet altijd meer die bedoeling, maar behouden wél de ambitie om duidelijkheid te creëren en zo een houvast te bieden. Want zeg nu zelf: met twee mensen staan twijfelen om als eerste door een deur te gaan, om dan uiteindelijk samen een stap te zetten en tegen elkaar te botsen, is toch ook niet ideaal?

Gaat etiquette wel samen met emancipatie?

Sommigen maken weleens het statement dat etiquette tegen emancipatie is. De hiërarchische regels hiervoor baseren zich in een sociale situatie inderdaad immers deels op het geslacht, en geven bijvoorbeeld aan dat een man een vrouw laat voorgaan, een man de deur openhoudt voor een dame, of in formelere sociale situaties misschien wel een stoel achteruitschuift.

‘Dat kan ik heus wel zelf’, is dan een opmerking die iemand zou kunnen maken. Maar is dat echt waar het over gaat? Vanzelfsprekend niet. Niemand twijfelt eraan dat een vrouw zelf een deur kan opendoen of een stoel achteruit kan schuiven. Als een man die zaken echt zou doen uit vrees voor de onbeholpenheid van een vrouw, is er inderdaad een probleem. Maar als het gaat om dat extra tikkeltje aandacht en vriendelijkheid, is het niet meer dan een attent gebaar. Hoffelijkheid op haar best.

IN BEWEGING

Wanneer laat je iemand voorgaan?

Om te weten of je iemand in een bepaalde situatie laat voorgaan, zijn de hiervoor beschreven regels van de hiërarchie bepalend. De ‘belangrijkste’ of ‘hoogst geplaatste’ persoon gaat steeds eerst. Dat wil zeggen dat je als man in een sociale situatie een vrouw laat voorgaan. In een genderneutrale situatie of bij mensen van hetzelfde geslacht is het de oudere persoon die eerst gaat. In professionele context is het simpelweg de klant of de hoogst geplaatste collega die voorgaat.

Uiteraard hoeft er geen uitgebreide analyse aan vooraf te gaan. Het is niet de bedoeling om de situatie te overdenken of voor de zekerheid eventjes naar elkaars leeftijd te polsen. Zoals altijd primeren vlotheid en attent zijn.

Al zijn het natuurlijk steeds de uitzonderingen die de regels bevestigen. In de volgende vragen komen er een paar aan bod.

Wie gaat er als eerste een restaurant binnen?

Als een man en een vrouw samen naar een restaurant gaan, is de vrouw zoals hiervoor beschreven in principe de ‘belangrijkste’ persoon. Toch gaat zij niet als eerste een restaurant (of een andere publieke plaats) binnen.

De reden daarvoor vinden we in de geschiedenis terug. Want vroeger werd er in herbergen en pubs weleens gevochten, en was het de taak van de man om te kijken of de kust wel veilig was. Toen is de gewoonte ontstaan dat mannen als eerste binnengingen: een principe dat tot op de dag van vandaag behouden

blijft. Tegenwoordig uiteraard niet meer zozeer om te kijken of er gevochten wordt, maar wél om de eerste blikken op te vangen van aanwezigen die stevast richting de deur kijken als er nieuwe mensen binnenkomen.

Gaan twee mensen van hetzelfde geslacht een restaurant binnen, dan is het volgens dezelfde principes de jongste persoon die als eerste gaat.

Wat het naar buiten gaan betreft, gaat de persoon die als eerste naar binnen ging ook als eerste naar buiten. Vroeger moest er immers ook gecheckt worden of er op straat niet gevochten werd. Gelukkig is dat vandaag niet meer de norm.

Wie gaat er het eerst de trap op of af?

Als een man en een vrouw samen een trap op lopen, gaat de man als eerste. Opnieuw lijkt dat in te druisen tegen de basisregels van de hiërarchie, maar er is een goede reden. Toen dames nog lange rokken droegen, ging een dame als eerste de trap op, gevolgd door de heer. Zo kon die haar indien nodig opvangen, mocht ze struikelen.

Vanaf het moment dat rokken toch iets meer van het been lieten zien, is die regel echter omgedraaid. Om ongepaste blikken onder de rok of op de achterzijde te vermijden, ging de man eerst, en volgde de dame. Dat principe geldt nu nog steeds.

Ga je naar beneden? Dan is het opnieuw de man die als eerste gaat, om eventueel een misstap te kunnen opvangen. Net zoals bediendes vroeger als eerste gingen met de lichttoortsen, of zoals je tegenwoordig voor een kind de trap af gaat.

Wie stapt er als eerste in de lift?

In een sociale context is het een attent gebaar om als jonger persoon een oudere persoon, of als man een vrouw eerst te laten gaan. Eventueel terwijl je je hand voor de deur houdt.

In professionele context laat je zo je klant of gast steeds als eerste instappen. Ook om ervoor te zorgen dat je zelf als eerste kunt uitstappen en de klant vlot kunt begeleiden naar je bestemming. Mocht de klant als eerste uitstappen, weet die immers niet welke richting uit te gaan.

Als er verschillende mensen staan te wachten bij de lift, zoals bijvoorbeeld in vele kantoren 's ochtends, laat dan eerst degenen instappen die al stonden te wachten toen je aankwam. Anders zou je weleens de indruk kunnen geven dat je wilt voordringen.

Loop je het best rechts of links van iemand?

Als algemeen principe geldt dat de 'belangrijkste' persoon steeds aan de rechterkant loopt. Een ouder persoon loopt zo rechts van een jonger persoon. Ook je klant wandelt daarom in een commerciële situatie aan je rechterkant.

Daarbij geldt, vaak uit veiligheidsoverwegingen, een uitzondering: loop je op het voetpad langs de straatkant, dan doet links of rechts er niet zo toe. Daar is het de 'belangrijkste' persoon die aan de huizenkant loopt. Net zoals je een kind aan die veiligere kant laat lopen.

Het feit dat rechts als de 'belangrijkste' kant gezien wordt, stamt af uit de middeleeuwen. Ridders droegen hun zwaarden links, om zo met hun dominante rechterhand gemakkelijk hun zwaard te kunnen trekken om zich te verdedigen indien nodig. Mocht er toen iemand links van hen gelopen hebben, dan was het risico op verwondingen reëel. En zo werd de rechterkant de 'beste' kant.

BEGROETINGEN

Spreek je een onbekende aan met ‘u’ of kan ‘je’ al direct?

Hoewel het tegenwoordig een trend lijkt om informeler en toegankelijk te communiceren, is het wel degelijk nog steeds het meest gepast om mensen die je niet kent met ‘u’ aan te spreken, en het bijhorende ‘meneer’ of ‘mevrouw’ (‘juffrouw’ wordt tegenwoordig alleen nog gebruikt voor meisjes en heel jonge vrouwen).

Het is een vorm van respect naar de ander toe om niet bij het allereerste contact te familiair over te komen. Mocht de andere persoon die beleefdheidsvorm onnodig vinden, zal hij of zij wel aangeven dat ‘je’ en het bijhorende gebruik van de voornaam prima is.

Het risico op een negatieve indruk is immers net iets groter door iemand met ‘je’ aan te spreken waar die persoon ‘u’ verwachtte. Iemand omgekeerd aanspreken met ‘u’ terwijl de persoon het informelere ‘je’ verkiest, is veel sneller en vooral met minder beleefdheidsschade rechtgezet.

Volgens de regels van de hiërarchie is het trouwens opnieuw de ‘belangrijkste’ persoon die beslist om te tutoyeren. Zo kan een oudere man aangeven aan een jongere man dat ‘je’ prima is.

In klantencontacten is het volgens de regels van de kunst dus de klant die daartoe het initiatief neemt.

Hoe spreek je iemand genderneutraal aan?

Waar in het Engels ‘Mx’ al ingeburgerd is als equivalent van ‘Mr’ of ‘Mrs’ of ‘Ms’, bestaat er in het Nederlands nog geen genderneutrale aanspreekvorm.

In schriftelijke communicatie kun je dan als alternatief voor meneer of mevrouw de volledige naam gebruiken, dus bijvoorbeeld ‘Beste Olivia Janssen’. Indien de naam van de persoon volledig onbekend is, is ‘Beste klant’ of ‘Beste medewerker’ een goede genderneutrale aanspreekvorm.

Geef je iemand een hand of eerder een kus bij een ontmoeting?

Wie nu juist het initiatief neemt om bij een begroeting handen te schudden dan wel te kussen, wordt weer bepaald door de regels van de hiërarchie. Het is de ‘belangrijkste’ persoon die steeds het initiatief neemt. Een oudere vrouw reikt zo dus de hand uit naar een jongere vrouw, of een vrouw beslist een man een kus te geven als begroeting.

Bij een allereerste contact geldt: een handdruk is altijd gepaster en formeler dan een kus, waar toch een zekere vorm van familiariteit of vriendschappelijkheid mee gepaard gaat. Uiteraard evolueert dat samen met de relatie. In Vlaanderen en Nederland is in een professionele context een handdruk het meest correct. In Wallonië en Brussel is een kus op het werk dan weer meer ingeburgerd.

Kun je een handdruk weigeren als je liever geen handen schudt?

Waar het niet beantwoorden van een handdruk vroeger eerder als raar en zelfs ongepast werd beschouwd, ligt na de coronapandemie de situatie helemaal anders. Niet iedereen voelt zich nog even comfortabel bij het schudden van handen of het geven van kussen.

Het wordt tegenwoordig dan ook niet meer als ongepast gezien om aan te geven dat je liever geen handen schudt en bij voorkeur de andere persoon van een afstand begroet.

Voel je dat er in gezelschap wat onduidelijkheid is, belet niets je om de vraag gewoon te stellen, al dan niet met een knipoog. Er is tegenwoordig niets verkeerd aan de vraag of we nu ‘handen schudden, kussen of gewoon afstand houden’.

Het spreekt vanzelf dat als je ziek bent, je je handen thuishoudt. Het getuigt van weinig respect naar andere mensen toe om op een event of een nieuwjaars-receptie iedereen handen te geven of te kussen om dan achteraf snotterend te verkondigen 'dat je met een serieuze verkoudheid sukkelt'.

Hoeveel kussen geef je bij een begroeting?

Het aantal kussen dat je iemand geeft bij een begroeting hangt af van land tot land en is een cultureel gegeven. Het hangt ook samen met gewoontes van mensen.

Bij ons kun je zeggen dat één kus een hartelijke begroeting is in familiale of vriendschappelijke context. Meerdere kussen passen bij iets formelere begroetingen, feestelijke gebeurtenissen of het overbrengen van felicitaties.

Blijf je zitten of sta je op als je iemand begroet?

Bij het begroeten van anderen, of het nu via handenschudden of kussen gebeurt, sta je altijd op. Het is een beleefd gebaar naar de andere persoon toe. Blijven zitten op zo'n moment geeft immers een eerder gemakzuchtige indruk. Slecht ter been zijn of een gezegende leeftijd hebben zijn uiteraard elementen die de situatie veranderen.

Schud sowieso nooit handen over tafel of vanachter een bureau. Zorg er steeds voor dat er geen barrière is tussen jezelf en de andere persoon. Zet eventueel een paar stappen opzij. Opnieuw: het straalt net iets te weinig moeite en hartelijkheid uit wanneer je dat niet doet.

Zeg je iedereen steeds gedag als je ergens aankomt?

Het is niet meer dan basisbeleefdheid om andere mensen persoonlijk en individueel te begroeten als je ergens binnenkomt. Zeker als het een kleiner gezelschap is waar je iedereen kent.

Is het een heel groot gezelschap waar je niet iedereen persoonlijk kent (denk aan een groter feest of een event), dan hoeft het natuurlijk niet. Maar als je bij een groepje aansluit, is het wel fijn om iedereen even te begroeten en goedendag te zeggen. Of het dan iedereen afzonderlijk is dan wel met een algemene 'goedendag', hangt wat van de situatie af en is vaak een beetje aanvoelen. Maar je doet zelden iets verkeerd met een extra tikkeltje vriendelijkheid. Zorg er wel voor dat je mensen die je echt goed persoonlijk kent, ook persoonlijk even gedag zegt.

Hoe beantwoord je de vraag 'hoe gaat het met je?'

Als je mensen tegenkomt, is de vraag 'alles goed?' of 'ça va?' vaak standaard. Maar zeker in het begin van een gesprek of bij een vluchtige ontmoeting is dat eigenlijk meer een automatische beleefdheidsvraag waar je zeker geen uitgebreid antwoord op hoeft te geven. 'Alles prima, bedankt. En met jou?' is daarom een perfect standaard antwoord.

In een gesprek met vrienden of bij een diepgaandere conversatie is het natuurlijk een heel ander verhaal. Maar bij iemand die je helemaal niet kent direct een hele klaagzang starten over het feit dat je sukkel met je gezondheid, dat je niet meer zo goed slaapt de laatste tijd of dat je het ongelooflijk druk hebt en dringend nood hebt aan platte rust, wekt bij de ander, in tegenstelling tot wat je misschien zou willen, niet altijd zin op om het gesprek verder te zetten.

Begroet je anderen ook in de wachtruimte bij de dokter, tandarts ...?

Als je ergens binnenkomt waar andere mensen zijn, zij het in de wachtruimte bij de dokter of tandarts, bij de bakker of bij de slager, is een glimlach, knikje of een ingetogen 'goedemorgen' steeds gepast. Het toont dat je anderen letterlijk 'ziet'.

Uiteraard is een uitgebreide begroeting in dat geval niet nodig, en de wachtruimte van de dokter is misschien ook niet steeds de meest vrolijke plaats. Maar oogcontact en een knikje vallen nooit verkeerd.

Wat doe je met je handschoenen als je iemand de hand schudt?

Als je handschoenen draagt, doe je ze als man steeds uit als je iemand anders de hand schudt.

Als vrouw hoeft je dat in principe niet te doen, tenzij je een veel hoger geplaatst persoon de hand schudt. Iedereen kent wel het beeld van koningin Elizabeth II die steeds haar handschoenen aanhield.

De reden waarom mannen hun handschoenen uitdoen bij een begroeting is historisch: aan het begin van een toernooi deden ridders hun handschoenen uit, als teken van oprechtheid en vertrouwen. Ze toonden daarmee aan dat ze onder hun handschoenen geen extra wapens verborgen hadden. Tegenwoordig is dat vanzelfsprekend, of hopelijk toch, niet meer de reden, maar is het ontbloten van de hand wel een vorm van hoffelijkheid.

Wat doe je met je zonnebril als je iemand begroet?

Als je iemand tegenkomt en begroet, neem je uit beleefdheid steeds je zonnebril af. Het is immers altijd fijner om elkaar in de ogen te kijken op zo'n moment. Geen oogcontact kan ongemakkelijk aanvoelen of zelfs een gevoel van wantrouwen opwekken bij mensen die je niet goed kent.

Heb je een zonnebril met versterkte glazen en is het geen optie om hem af te zetten, geef het dan gewoon even aan om niet de indruk op te wekken dat je het niet wilt doen.

Ook tijdens een gesprek houd je bij voorkeur je zonnebril af, zeker voor persoonlijke of diepgaandere gesprekken waarbij oogcontact en gelaatsuitdrukkingen een rol spelen.

Als de zon echt in je ogen schijnt, zeg dan eventueel gewoon even 'dat je weet dat het wat vervelend is, maar dat je hoopt dat het toch niet stoort dat je je zonnebril ophoudt'. Attent opgelost dan.

Wat doe je met oortjes of een hoofdtelefoon als je anderen begroet?

Als je anderen begroet of wordt aangesproken, dan doe je je oortjes steeds uit of zet je je hoofdtelefoon af. Alleen het geluid uitzetten is niet voldoende. De andere persoon weet immers niet dat de muziek op *mute* staat. Het zou kunnen dat je gewoon stiekem verder aan het luisteren bent naar je, blijkbaar interessantere, podcast.

Het uitnemen van je oortjes of het afnemen van je hoofdtelefoon toont dan ook aan dat je oprecht aandacht wilt geven aan de andere persoon.

Neem daarom steeds ook, zoals later nog wordt aangegeven, je oortjes uit als je een winkel binnengaat, of bijvoorbeeld een bestelling plaatst bij de bakker of slager. Het getuigt van weinig beleefdheid om dat gewoon te doen met je oortjes nog in of je hoofdtelefoon nog op.

Good manners are just a way
of showing other people
that we have respect for them.

— BILL KELLY